

SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU

FILOZOFSKI FAKULTET

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

31 000 Osijek, Lorenza Jägera 9

Telefon: 031 21 14 00

Dekan: 031 21 28 03

Telefaks: 031 21 25 14

URL: <http://www.ffos.hr>

E-mail: helpdesk@knjiga.ffos.hr

MB 3014185 OIB 58868871646

IBAN: HR40 2500 0091 1020 1886 2

KLASA: 602-04/13-01/2
URBROJ: 2158-83-02-13-63
Osijek, 19. prosinca 2013.

Na osnovi članka 43. Statuta Filozofskoga fakulteta Fakultetsko je vijeće na 3. sjednici u akademskoj godini 2013./2014. održanoj dana 18. prosinca 2013. donijelo sljedeću

ODLUKU

Prihvaća se Izvješće Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja o mentorskom sustavu na Filozofskom fakultetu u Osijeku za akademsku 2012./2013.

Obrazloženje

Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja Filozofskog fakulteta u Osijeku dostavilo je 13. prosinca 2013. Izvješće o mentorskom sustavu na Filozofskom fakultetu u Osijeku za akademsku godinu 2012./2013., te je Fakultetsko vijeće donijelo odluku kao u izreci.

Dekanica

Ana Pintarić
Prof. dr. sc. Ana Pintarić

Dostavljeno:

1. Doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
2. Đurđica Ivković, dipl. pravica
3. Pismohrana Fakultetsko vijeće
4. Pismohrana Fakulteta

SVEUČILIŠTE J. J. STROSSMAYERA U OSIJEKU

FILOZOFSKI FAKULTET

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

31 000 Osijek, Lorenza Jägera 9

Telefon: 031 21 14 00

Dekan: 031 21 28 03

Telefaks: 031 21 25 14

URL: <http://www.ffos.hr>

E-mail: helpdeski@knjiga.ffos.hr

MB 3014185 OIB 58862871646

IBAN: HR40 2500 0091 1020 1886 2

KLASA: 602-04/13-01/2

URBROJ: 2158-83-07-13-62

Osijek, 13.12.2013.

Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja Filozofskog fakulteta u Osijeku

Fakultetsko vijeće Filozofskog fakulteta

Izvješće o mentorskom sustavu na Filozofskom fakultetu u Osijeku za akademsku godinu 2012/2013.

Početak akademske godine 2012/2013. na Filozofskom fakultetu u Osijeku započelo se s primjenom doradenoga mentorskog sustava. Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete Filozofskog fakulteta u Osijek (dalje: Povjerenstvo za kvalitetu) izradilo je prijedlog dopuna mentorskog sustava koje je analizirao, dopunio i prihvatio prodekan za studentske programe i studente prof. dr. sc. Damira Hasenay, a zatim i stručni kolegij.

Povjerenstvo za kvalitetu za doradeni mentorski sustav izradilo je sljedeće dokumenata:

- Upute mentorima u kojima je detaljno opisano na koji je način ustrojen mentorski sustav te koje su obveze imenovanih mentora, voditelja odsjeka, Povjerenstva za kvalitetu te Ureda za unaprjeđivanje i osiguravanje kvalitete (dalje: Ured za kvalitetu)
- Prijedlog hodograma i tema mentorskih sastanaka za preddiplomski i diplomski studij
- Obrazac izvješća mentora za jednopredmetne i dvopredmetne studije.

Svi se dokumenti nalaze na mrežnoj stranici Sustava za kvalitetu.

Predsjednica Povjerenstva za kvalitetu doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović održala je s mentorima sastanak 21. studenoga 2012. godine te ih upozнала s novostima u mentorskom sustavu.

Godišnjim su planom rada Povjerenstva za kvalitetu za akademsku godinu 2012/2013. predviđeni analiza mentorskog sustava te izvješće o mentorskom sustavu kojega izrađuje predsjednik Povjerenstva za kvalitetu.

Svrha analize mentorskog sustava su praćenje provedbe predviđenih aktivnosti, utvrđivanje prednosti i nedostataka mentorskog sustava te njegov daljnji razvoj.

Analiza podataka i na njoj temeljeno izvješće zasnivaju se na izvješćima mentora za akademsku godinu 2012/2013. Podatke je prikupio Ured za kvalitetu, obradio ih je referent Vladimir Poličić, a izvješće je napisala predsjednica Povjerenstva za kvalitetu doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović.

Tijekom akademske godine 2012/2013 na Filozofskom fakultetu u Osijeku imenovano je 69 mentora. Navedeni podaci nisu potpuni budući da dva odsjeka (Odsjek za hrvatski jezik i književnosti i Odsjek za njemački jezik i književnosti) Uredu za kvalitetu nisu dostavila broj imenovanih mentora te je stvarni broj mentora veći od iskazanoga. Najviše je mentora imenovano na Odsjeku za engleski jezik i književnost, njih 17, a najmanje na Odsjeku za pedagogiju i Katedri mađarskog jezika i književnosti. Općenito, broj imenovanih mentora po odsjecima uglavnom je sukladan broju nastavnika i asistenata na pojedinim odsjecima te se može primijetiti da su na većini odsjeka svi ili velika većina zaposlenika bili imenovani mentorima.

Prosječno je svaki mentor bio zadužen za mentoriranje 18,41 studenta, uz napomenu da ni taj podatak nije potpun budući da u izračun nisu uzeti u obzir podaci za dva odsjeka koja Uredu za kvalitetu nisu dostavila broj imenovanih mentora.¹ Najveći je broj studenata po jednom mentoru zabilježen na Odsjeku za pedagogiju (jedan je mentor bio zadužen za 39 studenata), a najmanji broj studenata po mentoru zabilježen je na Odsjeku za informacijske znanosti (jedan je mentor bio zadužen za 4 studenta).

Tablica 1.
Broj mentora i studenata u akademskoj godini 2012/2013.

ODSJEK/KATEDRA	BROJ MENTORA	PROSJ. BROJ STUDENATA PO MENTORU	MAKS. BROJ STUDENATA PO MENTORU	MIN. BROJ STUDENATA PO MENTORU
ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	17	20,88	37	17
FILOZOFIJA	8	21,38	23	19
HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	NP	NP	NP	NP
INFORMACIJSKE ZNANOSTI	15	9,93	14	4
NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	NP	NP	NP	NP
PEDAGOGIJA	5	32,00	39	29
POVIJEST	9	21,00	31	15
PSIHOLOGIJA	10	17,50	21	15
MAĐARSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	5	14,20	27	6

Uredu za kvalitetu predano je ukupno 91 izvješće mentora. Za dva odsjeka koja nisu Uredu za kvalitetu dostavila broj imenovanih mentora nije moguće utvrditi jesu li svi mentori predali izvješća. Na Katedri mađarskog jezika i književnosti jedan mentor nije predao izvješće, na Odsjeku za filozofiju dva mentora nisu predala izvješće, dok su na ostalim odsjecima svi mentori predali izvješća.

Ukupno su održana 242 sastanka mentora sa studentima, od toga u zimskom semestru 126, a u ljetnom 116. Najviše sastanaka održano je na Odsjeku za informacijske znanosti (53 sastanka), a najmanje na Odsjeku za pedagogiju (9 sastanaka), što razmjerno odgovara broju imenovanih mentora. Četiri su mentora predala izvješća, ali nisu sazivala mentorske sastanke.

¹ Kao vjerodostojan podatak broja studenata po mentoru uzet je popis mentora kojega su poslali voditelji pojedinih odsjeka, premda se taj broj u pojedinim slučajevima ne podudara s brojem mentoriranih studenata koje su sami mentori naveli u mentorskim izvješćima.

Tablica 2.
Broj izvješća mentora i broj mentorskih sastanaka u akademskoj godini 2012/2013.

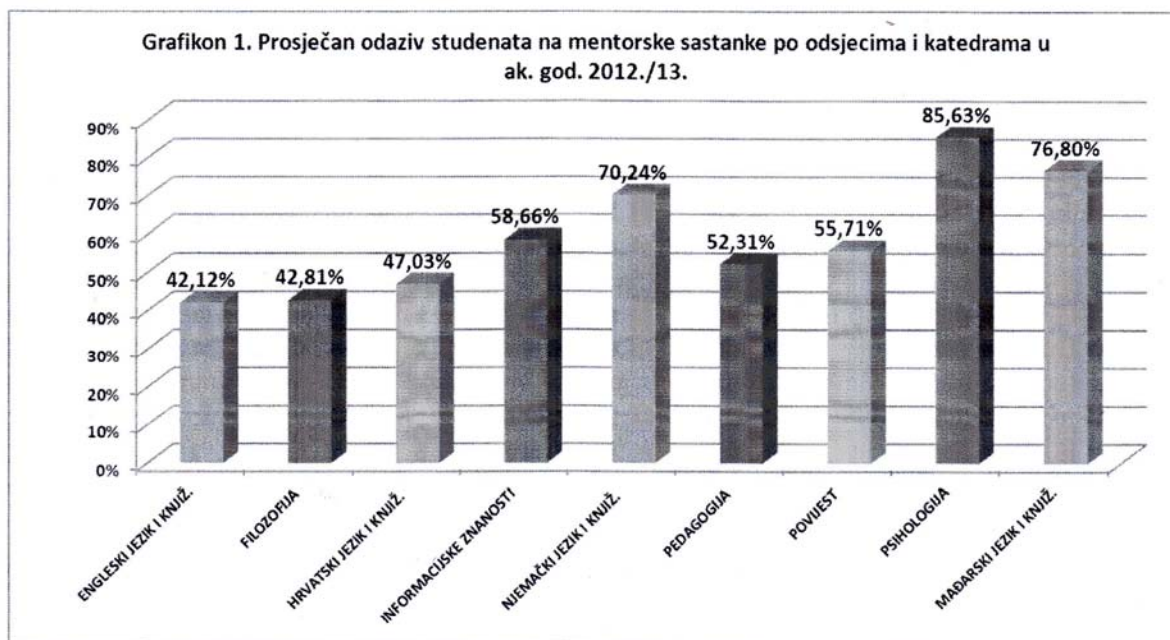
ODSJEK/KATEDRA	BROJ PREDANIH IZVJEŠĆA	BROJ SASTANAKA ZIMSKI SEM.	BROJ SASTANAKA LJETNI SEM.	BROJ SASTANAKA U AK.GOD.
ENGLJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	17	20	11	20
FILOZOFIJA	6	13	7	13
HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	17	52	28	52
INFORMACIJSKE ZNANOSTI	15	53	27	53
NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	8	23	13	23
PEDAGOGIJA	5	9	5	9
POVIJEST	9	20	10	20
PSIHOLOGIJA	10	40	20	40
MAĐARSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	4	12	5	12
UKUPNO	91	126	116	242

Prosječan odaziv studenata na mentorske sastanke je 58,82%; najveći je na Odsjeku za psihologiju (85,63%), a najmanji na Odsjeku za engleski jezik i književnost (42,12%). Daleko najveće zanimanje za mentorske sastanke pokazali su studenti psihologije budući da je i najmanji prosječan odaziv studenata bio 75,00%. Pojedinačno, odaziv svih studenata na sastanak (100%) zabilježen je dva puta (na Odsjeku za informacijske znanosti i na Odsjeku za povijest), a neodazivanje studenata na sastanak (0,00%) zabilježeno je ukupno 5 puta, od toga po dva puta na Odsjeku za povijest, po dva puta na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost te jedanput na Odsjeku za informacijske znanosti. U usporedbi s ukupnim prosječnim odazivom studenata (58,82%), na tri je odsjeka ostvaren iznadprosječan odaziv (Odsjek za njemački jezik i književnost, Odsjek za psihologiju i Katedra mađarskog jezika i književnosti). Na preostalim odsjecima prosječan odaziv studenata blizu je ili je nešto manji od prosječnoga.

Ukupno su, prema zaprimljenim izvješćima, obavljena 633 individualna mentoriranja, najviše na Odsjeku za njemački jezik i književnost (123), a najmanje na Odsjeku za filozofiju (26). Mentori su u izvješćima upozorili da je stvaran broj individualnih mentoriranja i veći jer je teško bilježiti svaki upit studenata i dogovor s njima te rad sa studentima na bazi konzultacija.

Tablica 3.
Odaziv studenata na mentorske sastanke i individualna mentoriranja u akademskoj godini 2012/2013.

ODSJEK/KATEDRA	PROSJ. ODAZIV STUDENATA	MAKS. PROSJ. ODAZIV STUDENATA	MINIM. PROSJ. ODAZIV STUDENATA	BROJ INDIVIDUALNIH MENTOR.
ENGLJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	42,12%	94,12%	11,11%	72
FILOZOFIJA	42,81%	68,18%	10,87%	26
HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	47,03%	89,58%	0,00% (2)	106
INFORMACIJSKE ZNANOSTI	58,66%	100,00%	0,00%	90
NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	70,24%	90,91%	39,13%	123
PEDAGOGIJA	52,31%	82,76%	22,58%	30
POVIJEST	55,71%	100,00%	0,00% (2)	72
PSIHOLOGIJA	85,63%	92,19%	75,00%(2)	45
MAĐARSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST	76,80%	83,33%	72,73%	69
UKUPNO	58,82%	100,00%(2)	0,00% (5)	633

Na mentorskim su sastancima obrađene brojne i raznovrsne teme, a ovom se prilikom izdvajaju samo one koje su bile najčešće teme većine mentorskih sastanaka:

- upoznavanje s Pravilnikom o studiranju Sveučilišta J. J. Strossmayera
- informiranje o Bolonjskom procesu i ECTS-bodovima
- pisanje završnih i diplomskih radova (Pravilnik o završnim radovima i Pravilnik o diplomskim radovima)
- organizacija studija i sadržaj programa za pojedine studijske godine
- ponuda i način odabira izbornih predmeta
- razgovor o dosadašnjem tijeku studiranja / analiza uspjeha u prošloj akademskoj godini i dovršenje studija

- praksa u okviru studija
- upoznavanje sa studijom i ISVU-sustavom
- upoznavanje propisima vezanim uz ispite
- upoznavanje s mentorskim sustavom
- stegovna odgovornost studenata i nastavnika
- Erasmus program i mogućnost međunarodne razmjene
- poticanje studenata na sudjelovanje u anketama i drugim oblicima evaluacije
- poticanje studenata na istraživački i znanstveni rad (objavljivanje radova samostalno ili u koautorstvu s nastavnicima, sudjelovanje na skupovima i dr.)
- izvannastavne aktivnosti
- upoznavanje studenata s akademskim bontonom
- mogućnosti zapošljavanja
- ponuda različitih otvorenih natječaja za studente
- informiranje o postojanju Alumni kluba i poticaj na pridruživanje.

Mentori su u izvješćima imali mogućnost iznijeti svoja zapažanja, upozoriti na uočene probleme te iznijeti napomene i prijedloge vezane uz postojeći mentorski sustav.

Učinkovitost i opravdanost postojećega mentorskog sustava mentori su procijenili vrlo različito. Tako ga neki hvale te prenose pozitivne povratne informacije studenata koji su zadovoljni predviđenim načinima komunikacije s mentorom, informacijama kojima im je omogućen pristup putem mentorskih sastanaka te načinom na koji se rješavaju njihovi konkretni problemi. Dio mentora postojeći mentorski sustav procjenjuje kao nepotrebno opterećenje i studenata i mentora te posebno upozorava na nikakav ili slab odaziv studenata na mentorske sastanke i uopće slabu zainteresiranost i neaktivnost studenata. Općenito se mentorski sastanci smatraju nepotrebima i neučinkovitima. Kao učinkovitiji sustav dio mentora predlaže isključivo individualna mentoriranja koja u praksi ionako kvalitetno funkcioniraju te prenose povratne informacije svojih studenata koji prednost daju takvom načinu komunikacije i rješavanja problema.

S druge strane, mora se primijetiti da mentori nerijetko upozoravaju na činjenicu da studenti uglavnom nisu dovoljno upoznati s podacima koji se tiču njihovih studija te općenito studentskih obveza i prava, neovisno što su sve informacije dostupne na mrežnim stranicama Fakulteta i Sveučilišta. S obzirom na to postavlja se pitanje smislenosti i učinkovitosti individualnih mentoriranja kao jedinog oblika rada mentora sa studentima.

Više je prijedloga mentora za unaprjeđivanje mentorskog sustava, od kojih se izdvajaju samo najčešći:

- Ostvariti koordinaciju među mentorima na dvopredmetnim studijima, odnosno iznaći načine da se teme mentorskih sastanaka ne ponavljaju na mentorskim sastancima obaju studija.
- Kao primjer dobre prakse za povećanje odaziva studenata na mentorske sastanke predlaže se organiziranje mentorskih sastanaka neposredno prije ili poslije nastave jer studenti često na mentorske sastanke ne dolaze budući da u vrijeme kad su sazvani imaju druge obveze (nastavu) ili zbog toga što bi to zahtijevalo da samo zbog sastanka dolaze na fakultet u vrijeme kad ondje nemaju nikakvih drugih obveza.
- Mentorima dodijeliti studente na studijskoj godini na kojoj predaju zbog stalne i jednostavnije komunikacije.

- Mentorima dati popis e-adresa studenata kojima su mentori kako bi im mogli slati obavijesti jer se na pozive preko mrežne stranice slabo odazivaju.
- Smanjiti broj mentorskih sastanaka.
- Ukinuti obvezu održavanja mentorskih sastanaka koji bi trebali biti sazivani prema potrebi.

Mentori su u izvješćima naveli više problema s kojima se susreću studenti, a o kojima je bilo riječi na mentorskim sastancima i tijekom individualnih mentoriranja. Najčešći su:

- ponuda i stvarna izbornost izbornih predmeta
- pitanja vezana uz školsku praksu
- nedostatak povratnih informacija o studentskim anketama i s tim vezano pitanje smislenosti odaziva na ankete te pitanje anonimnosti anketa
- loša organizacija rasporeda sati
- nedovoljna zastupljenost terenske nastave
- neusklađenost ECTS bodova sa stvarnim opterećenjem
- preklapanje ispitnih rokova
- nepriznavanje kolegija (ECTS bodova) po povratku s Erasmus programa.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE POVJERENSTVA ZA KVALITETU

Kao problem kojega su mentori najčešće navodili ističe se slab odaziv na mentorske sastanke. Međutim, obrada podataka prema izvješćima mentora pokazala je razmjerno dobar odaziv studenata na mentorske sastanke (prosječno gotovo 60% studenata). Među pojedinim odsjecima, ali i unutar odsjeka među pojedinim nastavnicima, postoje izrazito velike razlike u odazivu studenata na mentorske sastanke. Uzroci takvim razlikama mogu biti različiti: izvrsna svakodnevna komunikacija između mentora i studenata zbog koje ne postoji potreba te stoga ni zanimanje za mentorske sastanke, neodgovarajuće vrijeme održavanja sastanaka, neodgovarajući načini obavješćavanja o mentorskim sastancima, nezainteresiranost studenata, negativni stavovi studenata i/ili mentora prema sastancima kao obliku mentorskog rada i dr. Potencijalni se uzroci ne mogu identificirati analizom mentorskih izvješća. Zbog toga te zbog potrebe prikupljanja drugih podataka o mentorskom sustavu, Povjerenstvo za kvalitetu u svoj je godišnji plan rada za akademsku godinu 2013/2014. uvrstilo utvrđivanje mehanizama i indikatora za mjerenje učinkovitosti mentorskog sustava koji bi omogućili prikupljanje cjelovitijeg korpusa podataka, a u svrhu daljnjeg unaprjeđivanja mentorskog sustava.

PREPORUKE:

- 1) Organizirati mentorske sastanke neposredno prije ili poslije nastave ili unaprijed doznati prikladno vrijeme održavanja mentorskog sastanka.
- 2) Mentorima dati popis e-adresa studenata kojima su mentori kako bi im mogli slati obavijesti.
- 3) Na dvopredmetnim studijima provjeriti s kojim su temama studenti već upoznati, a što se može učiniti i na početku mentorskog sastanka.
- 4) U skladu s iskustvom i moguće posebnim uvjetima rada na pojedinim odsjecima, primijeniti onaj način dodjeljivanja studenata mentorima koji će se pokazati najučinkovitijim (jedan mentor prati skupinu studenata od prve do posljednje godine studija ili imenovanje mentora na studijskog grupi kojoj predaje).

Manji broj mentora nije izvršio svoju obvezu te uopće nije sazivao sastanke sa studentima smatrajući ih besmislenima i dodatnim nepotrebnim radnim opterećenjem.

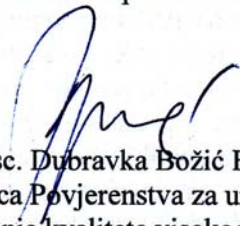
PREPORUKA:

- 1) Povjerenstvo za kvalitetu predložilo je da se od ak. god. 2013./14. imenuju studenti savjetnici po odsjecima što su prodekan za studijske programe i studente prof. dr. sc. Damir Hasenay i Uprava prihvatili. Imenovani studenti savjetnici dopuna su mentorskom sustavu u radu sa studentima prve godine preddiplomskih studija zbog čega se otvara mogućnost da se postojeći mentorski sustav promijeni na način da mentorski sastanci postanu izboran način rada mentora sa studentima. Konačan prijedlog vezan uz ovo pitanje Povjerenstvo za kvalitetu izradit će tek nakon što tijekom ak. god. 2013./14. provede evaluaciju mentorskog sustava budući da Povjerenstvo smatra da dosljedno ispunjavanje zadaća mentora, uključujući održavanje mentorskih sastanaka, obvezno za sve imenovane mentore jer sustav u kojem dio zaposlenika ispunjava, a dio ne ispunjava dodijeljene obveze ne doprinosi poticanju i razvoju kulture kvalitete.

Povjerenstvo za kvalitetu zaključuje da se mentorski sustav općenito pokazao potrebnim i svrhovitim, a što je potkrijepljeno razmjerno značajnim odazivom studenata na mentorske sastanke te posebice vrlo velikim brojem individualnih mentoriranja, kao i općenito

zadovoljstvom studenata dobivenim informacijama i načinom rješavanja problema. Potrebno je ispitati uzroke utvrđenih slabosti i nedostataka mentorskog sustava kako bi ih se uklonilo. Konačan je cilj učinkovit i svrhovit mentorski sustav koji pozitivno doprinosi kulturi kvalitete na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

U Osijeku 13. prosinca 2013.

doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović,
predsjednica Povjerenstva za unaprjeđivanje
i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja